

Mùa này, hoa sả!

Tác Giả: Huy Pháng

Thứ Ba, 21 Tháng 6 Năm 2011 05:03

▢ M▢ m▢ i ti▢ u bang đ▢ u có m▢ t loài hoa t▢▢ ng tr▢▢ ng cho vùng đ▢ t đó,

nh▢ Alabama thì có Camelia Japonica, Alaska thì Forget-me-not, Illinois có Violet và California là California poppie.

Mùa này, hoa sả!

Tác Giả: Huy Pháng

Thứ Ba, 21 Tháng 6 Năm 2011 05:03

Ở Việt Nam xưa nay mỗi thành phố đều có những loài hoa đặc biệt như Đà Lạt có hoa đào, Huế có hoa phượng và Hà Nội thì chẳng lẽ là hoa sả? Tôi hỏi “phải chăng” là vì hỏi những người Hà Nội cũ, thì người ta nói hoa sả không là đặc trưng của Hà Nội trong trí nhớ, mà như những loài Hà Nội gần gũi như cây sồi, cây bàng. Nhưng ngày nay, cứ nói đến Hà Nội là mỗi người đều nói đến hoa sả. Trước Công Sơn trong “Nhớ Mùa Thu Hà Nội” đã nói Mùa Thu Hà Nội là mùa hoa sả: “Mùa Thu Hà Nội, mùa hoa sả và, thơm tiếng của gió...” Rồi các nghệ sĩ, nhà thơ thi nhau phả hương vào tác phẩm mỗi khi nói đến Hà Nội: “Hoa sả và những ngày đầu phố đêm đêm. Có lẽ nào anh lòng quên em, có lẽ nào anh lòng quên em?” - “Hương hoa sả lan xa mờ mờ như một lời ru, như một lời tha thiết...” - “Nhớ phố Khâm Thiên, đường Nguyễn Du những đêm hoa sả thơm nồng...” - “Chỉ còn mùi hoa sả nồng nàn trong căn phòng nhỏ, đêm cuối thu trăng lơ lửng...” - “Hoa sả thổi rồi, ta bên nhau một chiều tan lộng...” - “Em ở Hà Nội phố, ta còn em mùi hoàng lan, ta còn em mùi hoa sả”...

Cây hoa sả có nguồn gốc từ các khu vực Đông Nam Á, Việt Nam (Tây, Trung Bộ; Nepal; Sri Lanka, Campuchia; Myanmar, Thái Lan, Indonesia, Malaysia; Papua New Guinea, Philippines... là một loài thực vật nhiệt đới, thuộc chi hoa sả, họ Apocynaceae, có hoa nhỏ, màu vàng nhạt, mùi thơm hắc khó chịu. Không biết ai đã đem giống cây này vào Hà Nội và vào thời điểm nào? Mùi hoa sả rất nồng nàn khi trồng dày đặc dưới bóng mát những khu phố hiện nay.

Sau năm 1975, các thành phố miền Nam, sau khi được “thống nhất” và coi Hà Nội là thủ đô của “độc lập cao trí tuệ”, nơi có Bộ Chính Trị của Đảng Cộng Sản đóng đô, các thành phố và viên chức được gửi về miền Nam, theo tinh thần “cái gì của Hà Nội cũng đem”, một loạt đi tìm về trung ương, loạt đi tìm về “Hà Nội, trái tim của cả nước”, đua nhau xin giống hoa sả, nhập về Hà Nội và trồng tại quê mình. Học tập chuyên “bác Hồ” đem cây vú sữa miền Nam ra Hà Nội trồng để “nhớ miền Nam nơi nhà”, bây giờ các đảng viên cũng đem cây hoa sả về gây giống tại miền Nam để nhớ công ơn của đảng. Cây vú sữa của miền Nam xưa không chịu nổi đất miền Bắc khắc nghiệt đã chết queo kiệt rồi, nhưng cho đến nay, những nhà trồng hoa sả cũng chưa có giống nào. Cây vú sữa chết rồi, không ai chết theo, nhưng hoa sả đem về miền Nam, cũng như chế độ Cộng Sản về, làm cho thiên nhiên điều chỉnh.

Trước hết là thành phố Hồ Chí Minh (Quảng Bình), nằm trong lòng miền Bắc. Trong chiến tranh có lẽ chưa ai nhận biết được “trồng cây như bác”, nhưng bây giờ Đảng Hồ Chí Minh bắt đầu trồng vì hoa sả đặc trưng dày đặc ở hai bên vỉa hè trên tuyến đường chính, san sát cả 2-3m một cây, trên con đường dài 2 cây số. Vào mùa hoa sả nở rộ, người gia đình sống ở hai bên đường phố đóng cửa cả ngày vì mùi hoa nồng nàn, một số quán cà phê vỉa hè cũng phải đóng cửa. Một bà bán hàng rong than là đã bị viêm xoang mũi, nhưng đó là vì người phả hương mùi hoa sả, muốn đi bán hàng phố bắt mũi, buốt đầu thì kín, nhưng như vậy là bắt người trồng... Cây hoa sả gây đau khổ cho người như vậy cũng vì phồn và hương hoa, và làm khó thở. Vì những người mắc các bệnh hen suyễn, viêm phổi thì càng khó chịu hơn, ngoài ra phồn hoa còn làm nhiễm độc do đường da, khi ăn uống phải phồn hoa cũng bị tiêu chảy.

Mùa này, hoa sả!

Tác Giả: Huy Phßng

Thứ Ba, 21 Tháng 6 Năm 2011 05:03

Một lãnh thổ đã được sát với miền Bắc nhất, là quần đảo Đông Hà (Quảng Trị), nơi này mùa a mốt, bây giờ dân chúng bắt đầu lên cây hoa sả, vì chưa không nên mùi thơm ngào ngạt của loài cây quý này. Phải nghĩa của thơm chỉ có nghĩa là thơm thôi. Đã thơm thì ai mà đem đi cho người công trình. Tại Đông Hà trên 100 dặm quảng phố, cây hoa sả tập trung chủ yếu ở thị xã, và nhiều nhất là quần đảo 9B. Cây hoa sả ở Đông Hà trồng rất dày, cứ 5m lại có một cây. Mùa hoa nở, mùi hoa lan tỏa trên nhiều dặm quảng phố, là một cảnh hình cho người qua đường, dù trời nóng, ở trong nhà cũng phải đóng kín cửa.

Đều biết người tập trồng, rồi những con đường phố Huế cũng bắt đầu trồng hoa sả. Vào năm 2008, người dân miền Trung đã gọi đây là “kiến” chính quyền về “thơm phở” hoa sả vì gây nên những đường sả cằn cỗi. Hoa sả bây giờ là một vấn đề, những khó có thể thay đổi trong một thời gian ngắn, vì rất tốn kém, đôi khi lại mất đi một vài trung tâm. Quần đảo Tam Kỳ nói rằng nghe hay thì đem về trồng, thì những gì đây hoa sả đã trở thành nỗi phiền toái của nhiều người. Đà Nẵng thì công ty Cây Xanh đang tìm cách chặt cây, tước bỏ cành để hạn chế bớt những hoa sả cho sả cằn cỗi của người dân.

Tại những phố cho các tỉnh xa xôi ở miền Nam như Trà Vinh cũng với tay đến Hà Nội, lại lại đường xa, kiếm cho đường phố hoa sả Hà Nội về trồng để bây giờ phố phường như khúc dạo cổ. Theo tin báo chí trong nước thì đồng đội người dân công hai bên đường đã đòi kiến chính quyền của nhà nước không cho đường hàng trăm cây hoa sả đã ngày đêm làm khổ cho con người. Mỗi năm từ tháng 5 cho đến tháng 9, hoa sả nở rộ, tỏa mùi hương gây không khí ngọt ngào cho người, nhưng ngày nóng nực, đường phố thì mùi hoa tỏa ra càng nồng. Tôi nhiều năm nay, dân chúng đã đòi chính quyền phải đưa những cây hoa sả này, vì ngu dốt, tập công lý đi, chính quyền các địa phương đã đưa một số cây xa xôi, hàng nghìn cây sả, để ngày nay người dân phải chịu đau khổ hôm nay, trong khi ở miền Nam xưa nay, đâu có thấy những cây xanh đem lại bóng mát. Còn gì là sả thái độ bất công mà tôi tỉnh nhà, mà mình nhớ quê hương?

Một loài cây có một mùi hoa như hoa sả, đã làm cho không những ở miền Nam khó chịu, than vãn mà cả miền Bắc cũng không chịu nên mùi hương của nó, gây bệnh tật, khó chịu mà người dân bắt đầu mua bán, chặt, đốt, đốt nó đi, hay nói vắn vỏi những người Công Sơn, là một mặt buổi sáng thức dậy, thấy ngoài đường không còn cây hoa sả nào, nghĩa là mong nó chặt đi thôi! (Phải nghe theo câu nói của một ông Công Sơn quen nào đó: Một buổi sáng thức dậy, thấy mình là người Việt Nam - CS!) Trong khi đó, những ông văn nghệ sĩ cũng như một ca sĩ trồng hoa sả như là một mùi thơm của hoa, Trần Công Sơn thì nghe “thơm thơm của gió...”, một ông khác thì “hoa sả vấn người ngào”, một dì nào thì kêu lên “hương hoa sả thơm như một lời ru” hay “thơm nồng”. Có một câu nói hạnh phúc: “Ta còn em mùi hoa sả”. Nếu thấy thơm tho như vậy sao toàn dân bắt mũi lánh xa. Chẳng còn một điếu có thể gọi là thích được là các ca nhấc sĩ

Mùa này, hoa sưa!

Tác Giả: Huy Pháng

Thứ Ba, 21 Tháng 6 Năm 2011 05:03

---

này “nghät måi” không ngäi đäc mùi thäi, hoäc là “nhäm mät” khen bäa mà không cän phäi đän Hà Näi, chäng biät cây hoa säa thä nào, hay chäa biät đän näi khä đäu, chäu đäng cäa thiên hä vä hoa säa. Chuyän này làm cho chúng ta nhä läi mät ý thä cäa Phùng Quán: “Thäm thì cä bäo räng thäm, thäi thì cä bäo räng thäi!”

Hoa säa làm tôi liên täng đän chä đä Cäng Sän. Cũng väy thôi!

Täp ghi Huy Phäng